

**БУРЯАД ХЭЛЭ
ХҮГЖӨӨЛГЭДЭ
- БАТА НЭМЭРИ**

3 н.

7 н.

**ТҮНХЭНЭЙ
ЗАЛУУ
МЭРГЭЖЭЛТЭД
ҮМСЫН ГЭРТЭЙ
БОЛОБО**

1921 оной
декабриин
21-нээ гарана

Буряад ҮНЭН

Эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

Бүгэдэ арадай сонин

2013 оной
январин 10
Четверг

№ 1 (21900)
(815)

Үбэлэй дунда
хара хулгана
харын 29
гарагай 5
www.burunen.ru

Буряад Үнэн

ШЭНЭ ЖЭЛЭЙ СЭНГҮҮ ҮДЭРНҮҮД

Радна-Нима БАЗАРОВАЙ фото-зурагууд

Понедельник, 14

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОБРОЕ УТРО', 'КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА', 'ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ'.

«РОССИЯ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'УТРО РОССИИ', '1000 МЕЛОЧЕЙ', 'О САМОМ ГЛАВНОМ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДЕЛО Х. СЛЕДСТВИЕ ПРОДОЛЖАЕТСЯ', 'ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ', 'ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ'.

КУЛЬТУРА

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НТВ УТРОМ', 'ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА', 'ГОВОРИМ И ПОКАЗЫВАЕМ'.

АРИГ УС

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ЕВРОНЬЮС', 'НАБЛЮДАТЕЛЬ', 'ПЕРРИ МЭЙСОН'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ХИМБА СНИМАЮТ!', 'ЛИНИЯ ЖИЗНИ', 'ПЕШКОМ...', 'НОСТИ КУЛЬТУРЫ'.

ТИВИКОМ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НЕОБЪЯСНИМО НО ФАКТ', 'СМЕШАРИКИ', 'ПОГОДА НОВОСТИ ШОПИНГА'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СТИ ШОПИНГА И РАЗВЛЕЧЕНИЙ', 'СПОРТ-ЭКСПРЕСС', 'ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС'.

СТС «БАЙКАЛ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВКУСНО', 'В ТЕМЕ', 'ДОМАШНИЙ ЗООПАРК', 'ГОРОДСКИЕ ИСТОРИИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ТОП-МОДЕЛЬ ПО-АМЕРИКАНСКИ', 'НОЧНОЙ КАНАЛ НА ТИВИКОМЕ'.

НТВ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'МЕТЕОМИКС НА СТС-БАЙКАЛ', 'ВЕЛИКИЙ ЧЕЛОВЕК-ПАУК', 'ПАПИНЫ ДОЧКИ'.

5 КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЕЙЧАС', 'СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО', 'УТРО НА 5', 'АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ'.

Вторник, 15

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОБРОЕ УТРО', 'КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА', 'ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ'.

«РОССИЯ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'УТРО РОССИИ', 'ТАЙЗАН', 'УЛГУР'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВЕСТИ-БУРЯТИЯ', 'ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ', 'ДЕЛО Х. СЛЕДСТВИЕ ПРОДОЛЖАЕТСЯ'.

КУЛЬТУРА

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НТВ УТРОМ', 'ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА', 'ГОВОРИМ И ПОКАЗЫВАЕМ'.

АРИГ УС

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ЕВРОНЬЮС', 'НАБЛЮДАТЕЛЬ', 'ПЕРРИ МЭЙСОН'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВЛАДИМИР НАБЕКОВ. РУССКИЕ КОРНИ', 'МАЛЫЙ ЛЕДНИКОВЫЙ ПЕРИОД', 'ПОЛИГЛОТ'.

ТИВИКОМ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС', 'ПОГОДА НОВОСТИ ШОПИНГА', 'МЕЖДУ НАМИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ИНТЕРНЫ', 'РЕАЛЬНЫЕ ПАЦАНЫ', 'СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ', 'УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ'.

СТС «БАЙКАЛ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЕРЕДИНА ЗЕМЛИ', 'ЗУРХАЙ ГОРЯЧАЯ ЛИНИЯ', 'В ТЕМЕ', 'СЕРЕДИНА ЗЕМЛИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ТОП-МОДЕЛЬ ПО-АМЕРИКАНСКИ', 'НОЧНОЙ КАНАЛ НА ТИВИКОМЕ'.

НТВ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ТОЧКА ЗРЕНИЯ', 'ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС', 'СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ', 'ДЕФФОНКИ'.

5 КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЕЙЧАС', 'СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО', 'УТРО НА 5', 'АГЕНТ НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ'.

Среда, 16

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОБРОЕ УТРО', 'КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА', 'ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ'.

«РОССИЯ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'УТРО РОССИИ', '1000 МЕЛОЧЕЙ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ', 'АНГЕЛ В СЕРДЦЕ', 'НОЧНЫЕ НОВОСТИ'.

«РОССИЯ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'УТРО РОССИИ', '1000 МЕЛОЧЕЙ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'О САМОМ ГЛАВНОМ', 'КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ', 'ВЕСТИ-БУРЯТИЯ', 'ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'УВАЖАЕМЫЕ ТЕЛЕЗРИТЕЛИ!', 'ЧУДО ТЕХНИКИ С СЕРГЕЕМ МАЛОЗЕМОВЫМ', 'СУПРУГИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС', 'ДИКИЙ МИР', 'ТЕРМИНАЛ'.

АРИГ УС

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВАЖНЫЕ ВЕЩИ', 'ПОЛИГЛОТ', 'КРАСУЙСЯ, ГРАД ПЕТРОВ'.

ПОДВИЖНИКИ ИСКУССТВА

Художественная культура нашей республики во многом обязана своими высокими достижениями известным мастерам изобразительного искусства, благодаря таланту и подвижничеству которых живопись, графика, скульптура, декоративное творчество Бурятии нискали заслуженную славу в широком всероссийском масштабе.

В настоящей статье обратимся к персоналиям мастеров, добившихся особых успехов в течение прошедшего года и тем, чей юбилей пришелся на этот период.

Позитивным событием года стало присвоение звания члена корреспондента Российской академии художеств народному художнику России, дважды лауреату Государственной премии РБ **Солбону Ринчинову**. Вручение высокого звания состоялось **27 марта** в Москве, где бурятского художника чествовал президент академии Зураб Церетели.

К данному событию была приурочена крупная **персональная выставка** живописи и графики 76-летнего автора «**Страна ранних жаворонок**», открывшаяся **27 апреля** в Национальном музее РБ. Этим публичным мероприятием мэтр бурятского искусства продемонстрировал нетускнеющие грани своего таланта, обнародовав ретроспективу лучших работ, созданных на протяжении долгого творческого пути.

По признанию художника, сегодня он полон сил и новых масштабных замыслов. Как истинный гуманист и патриот республики, Солбон Раднаевич в очередной раз совершил благотворительный акт в пользу художественной культуры Бурятии. Он безвозмездно передал в фонд Национального музея РБ 36 авторских работ. Из них – 29 произведений живописи и 7 станковых графических листов. Кроме того, он подарил Эвенкийскому культурному центру свое пейзажное полотно «Осень в изюбрином краю».

Ярким примером подвижничества служит организованная в **декабре** под патронажем мастера межрайонная конкурсная **выставка детского творчества «Жаворонок»**, название которой дала известная одноименная картина С.Ринчинова. Проводимый уже в третий раз, этот ежегодный вернисаж стал открытым смотром художественных достижений юных дарований. В нем приняли участие школьники Баргузинского и Курумканского районов в возрасте от 7 до 18 лет. Цель

этого масштабного культурного мероприятия – своевременное выявление молодых талантов и создание оптимальных условий для их дальнейшего роста. Так, по рекомендации организаторов конкурса, победители прежних лет из числа старшей возрастной категории стали студентами художественного отделения Улан-Удэнского Колледжа искусств им. П.И.Чайковского.

Выставка-конкурс детского творчества проводилась на базе Улюнской средней общеобразовательной школы, директор которой Станислав Гармаев в свое время стал прототипом героя картины Солбона Ринчинова «Жаворонок» (1979 г.), и Баргузинской детской школы искусств (директор – А.Л.Галин).

Выбор места проведения этого творческого мероприятия не случаен. Он обусловлен юбилейными датами **200-летия Баргузинской Степной думы** и **200-летия села Улюн**, в котором проходили ее собрания. Немаловажен и тот факт, что сам художник родом из этих мест. Его малая родина – село Хилгана Баргузинского района.

Вместе с Солбоном Ринчиновым участие в выездном культурном мероприятии приняла **Ольга Акимова**, заслуженный деятель искусств РБ, главный художник Бурятского республиканского театра кукол «Ульгэр». В Улюне и Баргузине состоялись творческие встречи художников с участниками конкурса, а также их мастер-классы, преподанные сельским ребятам.

Межрайонная выставка-конкурс «Жаворонок», устроенная при поддержке именитого земляка, получила широкий резонанс в среде культурной общественности и послужила мощным импульсом для дальнейшего развития детского художественного творчества в Бурятии.

По итогам конкурса «Лучшие люди Бурятии -2012», проводимого Издательским домом «Буряад үнэн», народный художник России Солбон Ринчинов признан в республике «**Человеком года**», что явилось закономерным результатом его подвижничества с учетом того культурно-общественного вклада, который он вносит в область национального искусства и сферу художественного воспитания подрастающего поколения.

12 мая исполнилось **70 лет** известному живописцу и графику, заслуженному художнику России, лауреату Государственной премии РБ и премии имени Ц.С.Сампилова **Льву Лабоку**.

Жизнь и творчество этого мастера прочно связаны с Бурятией и ее столицей – родиной художника. Первый председатель Союза художников Бурятии Г.Е.Павлов, ставший его отцом, с ранних лет привил мальчику любовь к искусству, обучил азам художественного ремесла, а позднее ввел в профессиональную творческую среду республики.

Окончив в 1963 году Иркутское художественное училище, Лев Лабок органично влился в ряды молодого поколения близких по духу деятелей искусства, ныне именуемых «шестидесятниками». С той романтически озаренной поры, исполненной

оптимизма и творческих исканий, ему свойственна особая «брутальная» манера письма. Ее источником послужил «суровый стиль», культивируемый в живописи прогрессивно устремленных единомышленников – Сергея Иванова, Виктора Попкова, Павла Никонова, Петра Оссовского, Таира Салахова и других.

Мастер широкого творческого диапазона, Лев Лабок, наряду со станковой живописью и графикой, успешно проявил себя в технике монументальной живописи, мозаики, сграффито. В разные годы им выполнены хорошо знакомые жителям столицы Бурятии монументальные панно на фасаде Республиканской библиотеки имени А.М.Горького (ныне Национальная библиотека РБ) с портретным изображением писателя, настенное панно «Байкальские волны» на здании общежития Судоремонтного завода, мозаичное панно в эстерьере Дома культуры железнодорожников, оформлены другие архитектурные объекты в столице и районах республики.

Как живописец Лев Александрович плодотворно работает в жанрах портрета, пейзажа, натюрморта, сюжетно-тематической картины. Кисти художника принадлежат такие известные полотна, вошедшие в антологию художественной культуры Бурятии, как «Красавица Ангара. Портрет народной артистки СССР Л.П.Сахьяновой», «Серая женщина», «Дорога», «Юность», «Пирс. Байкал», «Свежий ветер», «Верхняя Ангара» и другие.

Творчество художника отличается углубленное проникновение в философскую сущность вещей, будь то образы мира природы, социальной или бытовой среды. Наиболее сильной стороной живописи Льва Лабока является ее колористический строй, который продолжает совершенствоваться, благодаря тому ценному опыту, что обретается путем проб и ошибок, систематическому труду и неугасающему с годами стремлению художника к творческому саморазвитию.

Постоянный участник республиканских, региональных, всероссийских, всесоюзных и международных выставок, начиная с 1964 года, он и сегодня – активный экспонент современных вернисажей.

Неоднократно избиравшийся членом Правления и членом выставочного комитета Союза художников Бурятии Лев Александрович являет достойный пример молодому поколению своим преданным отношением к искусству, неравнодушием к судьбам коллег и общественной жизни творческого коллектива.

19 июля отметил свое 55-летие заслуженный художник РБ, дипломант Российской Академии художеств **Владимир Поспелов**. Выпускник Дальневосточного института искусств, а ныне зрелый мастер, в совершенстве владеющий методологией искусства и нюансами художественного ремесла, он входит в когорту ведущих живописцев среднего поколения, является членом выставочного комитета Союза художников Бурятии.

Благодаря проницательной натуре и широте образного мышления художника, в его композициях находят отражение реальные и глубоко потаенные стороны бытия.

Наряду со станковой живописью в последние годы Владимир Георгиевич все чаще обращается к монументальному творчеству – мозаике и скульптуре. Его мозаичное панно украшает фасадную стену Дворца детского и юношеского творчества Октябрьского района Улан-Удэ, а садово-парковые скульптуры, фонтанные композиции и памятники, установленные в разных местах города, служат теми художественными доминантами, которые организуют окружающее городское пространство и формируют эстетический имидж современной столицы Бурятии.

В преддверии Дня Победы в районном центре – селе Бичура открыт скульптурный памятник работы В.Поспелова, посвященный сельским труженикам тыла периода Великой Отечественной войны 1941–1945 годов.

Он постоянный автор и исполнитель ледяных скульптурных композиций, ежегодно вырастающих к новогодним праздникам на центральной площади Советов. Художник по духу и педагог по натуре Владимир Георгиевич почти двадцать лет отдал художественно-педагогической деятельности, работая в качестве преподавателя рисунка, живописи и композиции в Бурятском республиканском училище культуры и искусств, Восточно-Сибирской государственной академии культуры и искусств. Сегодня он – педагог Детской городской художественной школы им. Р.С.Мэрдугеева.

Опытный наставник, чей талант ярко раскрылся в работе с юношеством, В.Г.Поспелов воспитал не один десяток выпускников, избравших профессиональную стезю живописца, графика, скульптора.

13 декабря в Москве, в Государственной Думе состоялось вручение наград победителям **Всероссийского творческого**

конкурса среди художников национальных республик страны, объявленного центральным журналом «Русская галерея – XXI век».

Одним из лауреатов этого конкурса, удостоенным **Серебряной медали**, стала **Светлана Ринчинова**, народный художник России, заведующая кафедрой декоративно-прикладного искусства Восточно-Сибирской государственной академии культуры и искусств, член Союза художников России.

Известная своими уникальными гобеленами из конского, коровьего и сарлычьего волоса, С.Ринчинова является участником многих республиканских, всероссийских и всесоюзных художественных выставок, начиная с 70-х годов прошлого века, а также радующим за свое дело педагогом, передавшим авторскую технологию гобеленного ткачества ученицам из разных республик нашей страны.

Свои конкурсные регалии лауреаты принимали из рук **лидера КПРФ Геннадия Зюганова**. Наряду с творческими наградами он вручил победителям **юбилейные медали**, выпущенные по случаю знаменательной даты 90-летия образования Союза Советских Социалистических Республик, как память о великой стране, в условиях которой родился и вызрел талант многих, именитых ныне мастеров изо-

бразительного искусства России.

Свои конкурсные регалии лауреаты принимали из рук лидера КПРФ Геннадия Зюганова. Наряду с творческими наградами он вручил победителям юбилейные медали, выпущенные по случаю знаменательной даты 90-летия образования Союза Советских Социалистических Республик, как память о великой стране, в условиях которой родился и вызрел талант многих, именитых ныне мастеров изо-

Олег ПАЗНИКОВ, заслуженный деятель искусств РФ, ответственный секретарь Союза художников Бурятии.

Фото Р-Н.БАЗАРОВА.

ЖЭЛЭЙ ЭХИНЭЙ СЭНГҮҮ ҮДЭРНҮҮД

Буряад орондо Бажаауугшад хүжюу зугаатай наадаар Шэнэ жэлээ угтаба. Улаан-Үдэ хотын түб талмай дээрхи гол Ёлка болон мүльһөөр бүтээхэн янза бүрийн нааданхайнуудыг үзэж, хонирхон наадахаяа, елүүр дээрэнээ халтиран холжорхоёо ехэ олон зон суглаара.

Зунай аайма халуунһаа абардаг хотын фонтан үбэлдөөшье найхашаамаар

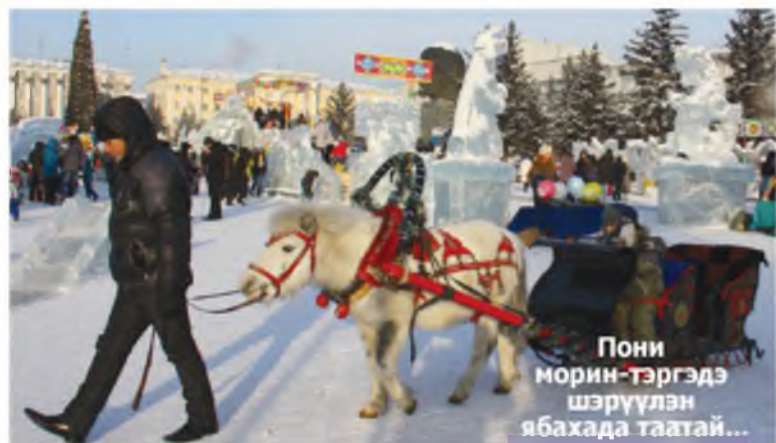
Арбаад үдэрөө амаралтануудта үхибүүдыг сэнгүүлхэ гэгхэн зорилго табиһан мэтэ Жабар Үбгэмнай яһала сэлмэг наратай үдэрнүүдыг бэлэглээ. Эгээл эдэ үдэрнүүдтэ түрэлхид үхибүүдээ сэнгүүлхэ, сүлөөгүй ажаладаг зон гэр бүлэтээ сүлөө сагаа үнгэргэхые оролдодог. Морин тэргээр шэрүүлэн хатаруулха, үндэр елүүр хадаһаа эршэм халтиран бууха, Шэнэ жэлэй найндэрыг эди шэди хүлээн угтаха, амтатай бэлэгүүдыг абаха, ямаршье хүжюутэй эдирхэн наһан гээшэб! Өһотойл

үхибүүдэй найндэр! Гэбэшье, Шэнэ жэлэй найндэр хоншуухан хасууриин арюухан үнэр, ягаахан мандаринай амтан балшар бага наһантай таһаршагүй холбуулдаг. Үдэшэлэн тээшэ хотын түб талмай дээрэ томошуул сугларжа, багашуулһаа дутуугүй хүхилдэн наададаг. Жэл ошохо бүри хүн зон ниитын эмхидхэлэн хүжюу нааданда эдэбхитэй хабаададаг боложол байна.

Радна-Нима БАЗАРОВ.

Эдирхэн хүбүүхэндэ Жабар Үбгэн олон бэлэг шэдитэ һүни асараал ха

Пони морин-тэргэдэ шэрүүлэн ябаханда таатай...

Радна-Нима БАЗАРОВИЙ фото-зурагууд

ЕРЭ НАНАНАЙ ЕХЭ ЗАЯАН

Түхэрээн сагаан Түхэнэй Хойморой баруун-хойто захые эзэлхэн Таһархай дүрбэн талаһаа ой тайгаар хүрээлэгдэхэн түбшэн амгалан байдалтай нютаг юм. Арюун тунгалаг агаартай, булагай сэбэр үһалтай аятай зохид энэ газарта 90 жэлэй саана Манзарайн Гонгорой гэр булэдэ түрэнэн басаган үридэ Ешин гэжэ бурханай нэрэ үршөөгдэхэн байна.

Саяанай мундаргануудай хормойдо аршаан булагүүдһаа хүртэжэ, хүн боложо хүдэржөөд, эдир залуу наһанһаа ажалай амта мэдэхэн юм.

Гүрэн түрүмнай түүхэдэ 90 жэл соо оло олон үйлэ хэрэгүүд, гайхамшагта туйлалтанууд, аймшагтай дайнай асари ехэ хандарал, гашуудал тохёолдоо. Ешин Гонгоровна Таһархайн эхин хургуулида олон жэл соо багшалжа, нютаг зонойнгоо дунда хүндэтэй, ургажа ябаһан улаан бургаанадыг эрдэмэй орондо түрүүшын алхамуудыг хэхэдэнэ залууршан болоһон алдартай.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеран Дэмбрэн Санданович Андыковтай гал гуламтата нэгэдхэжэ, долоон үри хүүгэдыг үргэжэ, хүлыень дүрөөдэ, гарыень ганзагада хүргөө. Энэхэн ногоон дэлхэй дээрэ эхэ хүнэй жаргал эдлэжэ, хорбоо юртэмсын баяр, үйд-харшыг мэдэржэ, 90 наһанай үндэр дабаанда гараһан Ешин Гонгоровнада элүүр энхэ, ухаан һонор, сэдхэл дүүрэн, наһан тэгшэ, аша зээнэрэй, гуша, дүшэнэрэй дулаан энхэрэл соо ан-бун ажаһуушыень хүсэнэбди!

Андыковтан, Мансоруновтан, Хамагаевууд, Баторовууд, Соболевтон, Самбяловтан, Маланхановтан, Яптуевтан.

ТҮНХЭНЭЙ ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭД ҮМСЫН ГЭРТЭЙ БОЛОБО

2012 оной һүүлшын үдэрнүүдтэ Түхэнэй аймагай залуу мэргэжэлтэдтэ Шэнэ жэлэй бэлэгүүд – гэр байрын түлхюурнүүд – барюулагдаа.

Түхэнэй аймагай түб больницын терапевт Зоя Ангархаева нүхэр басагантайгаа 5000 түхэригөөр квартира хүлһэлдэг бэлэй. Дээдэ хургуулиа дүүргэмсээрээ болбосон түхэлтэй нэгэ таһалгатай квартиратай болошохоб гэжэ ухаандаашье оруулдаггүй байгаа.

“Би Түхэнһөө гарбалтайб, ажалайнгаа намтар Эрхүү хотодо эхилээб. Зүгөөр “Хүдөөгэй эмшэн” (“Земский доктор”) гэгхэн программада хабаадажа, түрэл нютагаа бусаха гэжэ шийдээд, июнь нараһаа эндэ хүдэлнэб. Өөрын гэр байрагүй ушарһаа нүхэр басагантатаа 5000 түхэригөөр квартира хүлһэлдэг байгаа. Тиин мүнөө табан хүнэй тоодо квартиратай болохо заяатай байһандаа жаргалтайб», - гэжэ Зоя Ангархаева баяраа хубаалдаа.

Мүнөө Зоя Сергеевнатай суг хүдэлдэг нүдэнэй врач Вера Эрдынеева хүршэнэ болобо.

Тэрэ баһал тус программаар Түхэнэй аймаг ерээ юм.

“Хүдөөгэй эмшэн” гэгхэн программаар больницадамнай 16 мэргэжэлтэн хүдэлхээ ерээ. Тиин табандамнай квартира үгтэбэ гээшэ. Булта хүршэнэр болошобди. Гоё даа, бэе бээдэ айлшалдаг байхабди”, - гэжэ залуу эмшэд хэлээ.

Шэнэ гэртэ нэгэ таһалгатай 12 квартира, мүн хоёр таһалгатай 4 квартира бии. Энэ гэрэй хандарха туйлдаа хүрөөд байтарнь, сентябрь нараһаа һэльбэн шэнэлэлгын хүдэлмэри эхилээ юм. Пластик гоё сонхонууд, зохид ванна болон душтай таһалга, гэр соо дулахан – иимэ гоё байра хүдөөгэй сүлөөгүй ажаһуугшада одоол хэрэгтэй. Гэрэйн хажууда хүүгэдэй сээрлиг, хургуули оршодог. 2013 ондо газрахи талмайень болбосон түхэлтэй болгохоор хараалагдана.

“Залуу мэргэжэлтэдтэ шэнэ квартирануудай түлхюурнүүдыг барюулахдаа, залуушуул түрэл нютагтаа һайн түбхинэхэ аргатай гэжэ харуулхаяа һананабди”, - гэжэ Түхэнэй аймагай захиргаанай толгойлогшо Андрей Самаринов тэмдэглээ.

Бүхыдөө 16 хүн гэр байратай болоо. Тэдэнэй дунда захиргаанай, аймагай сүүдэй, түб больницын, соёлой таһагай хүдэлмэрилэгшэд болон ДЮСШ-гай хоригшод бии юм. Гадна бүхы наһаяа багшын ажалда зорюулһан габыата багша, ажалай ветеран Раиса Георгиевна Сороковиковада нэгэ таһалгатай квартирын түлхюур барюулагдаа.

“80 наһанайнгаа 50 жэлыг хургуулида хүдэлөөб. Тиин мүнөө Шэнэ жэлэй тон ехэ бэлэг абаба. Аймагай захиргаанай толгойлогшодо баяр баясхалангаа мэдүүлнэб”, - гэжэ Раиса Георгиевна хэлээ.

Сэлмэг ШАГДУРОВА. Авторай фото-зураг.

МОГОЙ ЖЭЛЭЙ МАРТАГДАШАГҮЙ БЭЛЭГ

Эдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэдэ Москвагай “Звездный” гэгхэн шапито-цирк айлшалжа, хүүгэдтэ Шэнэ жэлэй шэдитэ ульгэр бэлэглээ. Юуб гэбэл, тус цирк түлбэритэ биледүүдэйнгээ хажуугаар урилгын биледүүдыг олоор тараадаг заншалтай юм. Тиин үншэн, эрэмдэг бээтэй, тулюур байдалтай үхибүүд баабгай, морин, миисгэй, нохой, хармагшан болон бусад хөөрхөн “артистнартай” танилсажа, Дыни гэжэ нэрэтэй клоунон хүжюу наадануудта хабаадажа, зүрхэ сэдхэлээ ханаадаг.

Энэ удаашье, декабриин 29-дэ циркдэ олон үхибүүд ерээ. Тэдэнэй дунда Улаан-Үдын үншэн хүүгэдэй санаторно гэрэй 60-аад хүмүүжэмэлнүүд уригдаһан байна. “Манай үхибүүд жэл бүхэндэ түлбэригүүгөөр цирк харадаг. Энээнэйнь түлөө хотын захиргаанда, эмхидхэгшэдтэ, циркынхидтэ баяр баясхалангаа мэдүүлнэбди. Үхибүүдтэмнай иимэ һайхан бэлэг хэжэ, зүрхэ сэдхэлыень дулаасуулна ха

юм. Мүнөө баһал ехэ һонин цирк харабабди. һайн даа”, - гэжэ хүүгэдэй хүмүүжүүлэгшэ хэлээ.

Циркын программа, үнэхөөрөөшье, бүгэдын һонирхол татамаар байгаа. Илангаяа хүүгүүгээрээ түмэр годилогжорхихо хүсэтэй, тонноһоо үлүүтэй шэгнүүртэй автомашина дор хэбтээд үгэхэ зүрхэтэй “мистер Блэк” хүүбүүдэй үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө ааб даа. Харин баса-

гадта агаарай гимнастканыуд, амитад ехэтэ һайшаагдаа.

“Бидэ гастрольдо ябахандаа, заабол үншэн хүүгэдэй гэрнүүдтэ 700-1000 биледүүдыг хараалдагбди, - гэжэ циркын директорэй орлогшо Артур Ферро хэлээ. – Мүн тиихэдэ 10 наһа хүрөөдүй хүүгэд тусхай купонуудаар баһал түлбэриггүй орохо аргатай. Энэ удаа “Титан” болон бусад томо-томо дэлгүүрнүүдээр, хүүгэдэй сээрлигүүдээр, хургуулинуудаар иимэ купонуудыг тараагаабди”.

“Звездный” гэгхэн шапито-цирк январин 8 болотор Улаан-Үдэдэ байгаа. Тиигэжэ Бурядай нилээд олон хүүгэд Шэнэ жэлэй бэлэгтэ хүртөө юм.

Дыжит МАРХАДАЕВА.

Манай хөөрөлдөөн

МОНГОЛШУУДЫАА БУРЯАДУУД ЖЭШЭЭ АБАМААР ХАШ...

Үхибүүдээ зүб мөрөө хүмүүжүүлхэ, гүрэн дотороо бээ даанги бүрин эрхэтэн болгохо, ажабайдалда зүб харгы шэлэхэ замдань эжынэр тон ехэ нүлөө оруулдаг. Дэлгүүрэй харилсаанай үедэ эхэнэр хүн мүнгэ салиншые ехые олохо, ажабайдалдаа хууриашые олоходоо урагшатай болоод байнал даа.

Агуухэ Чингисхаанай түрэн эхэ Үүлэнэй нэрээр нэрлэгдэн "Үүлэнэй хүлдэ" гэнэн Буряад ороной эхэнэрнүүдэй нийтэ эмхи энэ хэлэгдэн ажал ябуулна. Тус эмхиин вице-президент Бүтидма Зыдрабынтай уулзажа хөөрөлдэнэ байна.

- Бүтидма! Танай эрхилжэ байхан ажал юунһээ эхитэйб? Гол шэглэлтэй ямар бэ?

- Гал гуламтаяа сахижа, үхибүүдээ хүмүүжүүлхэнэ гадна эхэнэр хүн мүнөө сагта ажал хэжэ, мүнгэ салин абажа, гэр бүлээ хангаха үүргэтэй болоһон. Сүлөөгүй ажал хэжэ байхан эжынэрэй үхибүүд өөһэдөөл хайша хэрэг үндыхэ зэргэтэй. Гүрэн түрэ ажабайдалыемнай найжаруулжа гэжэ хүлээжэ байнгүй, өөһэдөө нэгдэжэ, алибаа асуудалнуудые шийдэхые оролдонбди. Ажаябуулгынгаа зүб мүрэй шэглэл бэдэржэ, шэлэжэ байха үедөө буряад арадай гүн сэдхэлэй баялиг сэгнэшгүй элбэг гэжэ мэдэрэбди. Арадайнгаа заншалта ажаһуудал нэргээжэ, мүнөө үеын зоной ухаан бодолдо хэр угһаа дамжуулагдаһан ёһо заншал нэбтэрүүлхэ үедөө олон тоото социальна бэрхшээлнүүдые шийдхэхэ аргатайбди. Элинсэгүүдэйнгээ сахижа ябаһан захяа заршам мүнөө үеын байдалда тааруулан, гэр бүлын хүлдэ тэмдэг, сэгнэлтэ ямар гэшэб, буряад арадай хуби заяан хайшаа эрьехэб, угаа яажа уһа руу хаянгүй, арадаа хамгаалжа, аршалжа гэшэб гэнэн асуудалнуудай харюу ехэнхи ушарта эхэнэр хүнһээ дулдыдана.

- Үнгэрэгшэ жэлэй һүүл баггар танай эмхиин гэшүүд Монгол һайхан орон ошоод ерээ. Ямар үдха шанартай ажал хэгдээ гэшэб?

- Буряад арадаа, түрэлхи хэлээ хамгаалгын нангин хэрэгэй замаар манай нийтэ эмхи Монгол орон хүржэ ерээ һэн. Үнгэрэгшэ зуун жэлэй 50-яад онуудта Буряад-Монголой АССР гэнэн нэрһээ "Монголой" гэнэн үгэ үгы хэгдээ, 70-аад онуудта нургуулинуудта буряад хэлэ заалга хоригдоод, мүнөөдэрэй буряад хэлэнэй байдал хохидолдо оронхой. Түрэлхи хэлэе мэдэхгүй, ямаршые уг гарбалһаа үндэһэтэйгөө мэдэхгүй ушар (зарим түрэлхид үхибүүднэй буряад, ородошье илгаруулжа шаданагүй гэдэг) олохон зоной сэдхэл хүндүүлхэй болгоно. "Яагаад арадаа хамгаалхабибди? Угсаатанайнгаа нангин сахиһан нургаалы ёһоор үхибүүдээ яажа хүмүүжүүлхэ гэшэб?" гэнэн асуудалнуудта ханаата болоно.

Манай ханаада, мүнөө сагта гэр бүлэдөө элинсэгүүдэйнгээ заншалта ёһо гурим хүндэлжэ нургаха хэрэгтэй. Залуу хүрэгтэ угсаатанайн гүн ухаанай, заншалта байдалай үльгэр жэшээ үндэһэтэнэй мэдэрэлдэ нургаха бшуу. Юрын байдал иимэ байгаа гээд юрэ зураглаха бэшэ, харин нүүдэлшэдэй юрын байдалай гүн үдха, сэдхэлэй байдал мэдэрхэ хэрэгтэй. Эгээл нүүдэлшэдэй хүнһээ хүлдэ ойгуулга хадаа мүнөө үеын этнопедагогикын үдха, үндэһэн байха бшуу. Эдэ бүгэдые мэдэржэ, ханал бодолоо бэхижүүлхэ зорилготой Монгол һайхан ороной зүрхэн болохо Улаан-Баатар ниислэл ошоһон байнабди.

- Монгол сайхан орон руу нэгтэ аяншалан ошоходомни, ехэ

һонин, урда үеын угаймни татаса мэдэрэгдэн мэтэ сэдхэл үргэн, сэлмэг болошоо һэн. Таниие Улаан-Баатар ямар шарайгаар угтаба гэшэб?

- Улаан Баатар хото ехэ һонин, хоёр ондоо үзэгдэлэй зүрилдөөн мэтээр ханагдадаг. Олон дабхар, мүнөө үеын асар томо байшангуудай хажуугаар һэе гэрнүүд жэрүлдэнхэй. Миллион хахад ажаһуугшадтай ниислэл хото ямар бэ даа нэгэ онсо элшэ хүсөөр нэбтэрһэн мэтэ, олон зон, элдэб машинануудай гүйлдөөн, хөөрсэгнөөн, ажабайдал бурьялжа байна. Мүнөө үеын Монгол гүрэнэй социальна - экономика байдал эршэм ябуулагдана. Бидэнэй тэндэ ошоһон үедэ Росси болон Монгол гүрэнүүдэй эб найрамдалай болон хани харилсаанай үдэрнүүд үнгэржэ байгаа. Бүхы Монгол орон Агуухэ Чингисхаанай түрэнэй үдэр тэмдэглэхээ бэлдэжэ байгаа һэн. Мүн тиихэдэ Хуралай депутатуудай хунгалтада бэлдэлгэ боложо байгаа. Бидэнэй Монголда

хүмүүжүүлгэ тухай ханамжыемнай монгол нүхэднэй ехэтэ дэмжээд, энэ баримта үндэһэлэн, ажалаа ябуулдаг нүхэдые эдэбхитэй бэдэржэ, бидэниие танилсуулаа.

Санчирай хэлһээр, монгол яһатанай эхэнэрнүүд, дэлхэйн олон арадуудтай жэшээлбэл, эрхэ сүлөөгөөр хаһагданагүй, өөрынгөө хуби заяа өөрөө шэлэхэ аргатай. Ямаршые ажал хэжэ, ямаршые байдал шэлэжэ байхадань, тэдэнэрые хэншые шулуугаар шэдэжэ зобоохогүй.

Цырендоржын Санчирай туһаар "Өдрийн сонин" гэнэн мэдээсэлэй газетын журналист Д. Оюунтуяатай уулзажа, буряад хэлэн, демографическа байдал, буряад арадай үндэһэн мэдэрэл тухай ехэ һонин хөөрөлдөөн эмхидхэгдээ. Россиин эрхэтэд монголшуудай юртэмсын шуухаг түүхэ, гүн ухаанай баримта (философи) тэд ондоогоор, шэнээр мэдэрнэ.

- Монгол гэр бүлын байдал, үхибүүдтээ харилсаан хэр гэшэб?

Бүтидма Зыдрабын Монгол орондо

Е.Бундаева, Б.Зыдрабын - "Үүлэнэй хүлдэ" гэнэн эмхиин хүтэлбэрилэгшэд, Д.Лхамсүрэн - "Саран Ээж" эмхиин гүйсэдхэхы директор, Д.Цогзолмаа - Монголой нийтын эб найрамдалай холбооной вице-президент

байхан үдэр бүхэн шэнэ уулзалга, танилсалга, һонин мэдээсэлнүүдые асардаг байгаа.

- Ямар һонин хүнүүдтэй уулзажа, ямар мэдээсэлнүүдые асараа гэшэбта? Хубаалдыт, гуйнаб.

- Манай эмхи олон жэлэй туршда "ТАСАМ" "Танараад ажаһууһан монголшууд" гэнэн нийтэ эмхиин эдэбхитэд Цырендоржын Санчир ба Бямбасүрэнэй Цэрэн хоёртой ехэ харилсажа, нүхэсэжэ, ажал хэрэг эдэбхитэ нэгдүүлжэ харилсадагбди. "ТАСАМ"- монголшуудай диаспорануудай эмхи Чингис хаанай байгуулһан ИХ Монгол Улс гэнэн бүридэлдэ ороһон гүрэнүүдтэ үлэшһэн монголшуудай үри хадаһадые 2002 онһоо бэдэржэ, суглуулжа эхилэнхэй. Санчир Цэрэн хоёр Афганистан, Иран, Түбэд, Хитад, Казахстан, Узбекистан, Киргизи, Туркменистан болон бусад газарнуудта монголшуудай үри хадаһадые бэдэрлэгэ эрхилээ. Тэдэнэр баримтата арбан табан фильмнүүдые буулгажа, олон тоото фото-зурагай выставкэ эмхидхэнэ байна. ТАСАМ-тай бидэ хойто монголшууд-буряадууд тухай фильм буулгаха тухай хэлсэбди. Санчирай хэлһээр, Монгол орондо манай буряадууд тухай мэдээсэлнүүд ехэ хомор. Тиимһээ ехэ ажал урдамнай хүлээжэ байна.

Алишые сагай, алишые зүгэй монголшуудые нүүдэлшэдэй хүнһээ хүлдэн захяа заршамаар нургалга,

-Монгол орон ошоод, монгол гэр бүлын байдал үзэнгүй байхань аргагүй. Бата Оюун хоёрой гэр бүлэтэй танилсаабди. Энэ айлайхи олон хүүгэдтэй гэр бүлэ, тэдэнэр 7 хүүгэдые хүмүүжүүлээ, үхибүүдынь булта томонууд. Мүнөө сагта монголшуудай үхибүүд холо гүрэнүүдтэ ажаһуудаг. Эдэ бүлын үхибүүд Англи, Япони, Солонгос гүрэнүүдээр түбхинэнхэй. Гэр бүлын гуримаар бүһэтэй хүнэй түрүү үгэ, эжын анхаралтай хандаса, үхид басагадай гэр байрын ажал, залуу хүүбүүдтэ нургаал заалга,угайнгаа захяа заршам сахилга - энэ үндэһэн нургаал хүн бүхэнэй ажаһуудалые баян үдха шанартай болгожо, гүн ухаантай, сэсэн, хүсэтэй болгоно гэжэ мэдэрхээр.

Һэе гэр соогоо ажаһуугаад, аажамханшые һаа, дабшажа байһан монголшуудай байдалые адаглажа байхадаа, ямар бэ даа, нэгэ ондоохон юртэмсэ өөртөө нээхээр. Монголнууд оршон тойронхи аажамхан адаглажа байдаг ехэ һонин, досоогоо нимгэхэн, нарилһан, зохидхон сэдхэлтэй гэжэ ханамаар, тэдэнэр үхибүүдээ ажалша бэрхэ, мүнгэн зөөридэ шунахайралгада нурганагүй. Хэр угһаа монголшууд ехэ зөөриин хобдогто абтаагүй. Байгаалин ёһо заршамтай тааралдан ажаһуухые оролдог. Аргалаар галаа түлээд, арһан туламаа оёод лэ, ехэ гарзагүйхэн байдал зохёодог. Хорбоо юртэмсын байда-

лай нюуса ажаһуудал тааха, бэдэрхэ гэнэн энэ ороохон мүнөө үеын байдал соо Монгол бүхы дэлхэйдэ шэнэ гүн ухаанай философи харуулжа, яажа ажамидарха тухай нургаал заахал бэшэ аа гү гэжэ мэдэрхээр...

- Гэхэтэй хамта нийтэ-политическэ ажабайдалда эхэнэрэй байдал хэр гэшэб?

- Монголшууд ехэ дүүрэн, эршэм ажабайдалтай гэжэ урда хэлээ һэм. Эндэ эрхэтэдэй нийтэ байдал ехэ эдэбхитэй үнгэрдэг. Ямар нэгэ нийтэ эмхиин ажаябуулга гүрэн доторхи байра байдалые нэлгэжэрхихэ аргатай. Монголда эхэнэрнүүдэй элдэб хүдэлөөнүүд ехэ үндэр дээдэ хэмжээндэ табяатай. Партинуудта эршүүлтэй зэргэ эхэнэрнүүд адли квото-эрхэ нүхэсэл абанхай - бүхы гэшүүдэй 30% эхэнэрнүүд байха ёһотой. Хунгалтын урдахи идхалгын үедэ телевидениин дэлисэдэ эхэнэрнүүд элдэб хөөрөлдөө арсалдаанда ехэ эдэбхитэйгээр, үнэншэмөөр бээ харуулаа. Энэнь хадаа баһал түүхэтэ мүнөө үеын оршон байдал гэршэлнэ. Ушар юуб гэхэдэ, монголшууд - бүһэтэйшүүлэй Америкэ болон Европын гүрэнүүдээр ябаха сагтань, гэртээ, Монголда эхэнэрнүүд лэ ажаһуужа, гэр бүлын, нийтын болон засаг түрын ажал хэрэг эрхилнэ ха юм.

Цырегма САМПИЛОВА хөөрөлдэбэ.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'АБСОЛЮТНЫЙ СЛУХ', 'ХАМДАМОВ НА ВИДЕО', 'МАГИЯ КИНО'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОМ-2. LIVE', 'ИНТЕРНЫ', 'РЕАЛЬНЫЕ ПАЦАНЫ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'МУШКЕТЕРЫ 20 ЛЕТ СПУСТЯ', 'ТОП-МОДЕЛЬ ПО-АМЕРИКАНСКИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'МУШКЕТЕРЫ 20 ЛЕТ СПУСТЯ', 'ТОП-МОДЕЛЬ ПО-АМЕРИКАНСКИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'МАДАГАСКАР', 'МЕДАЛЬОН', 'ЖИЗНЬ ПО ДЖЕЙН ОСТИН'.

ТИВИКОМ

СТС «БАЙКАЛ»

НТВ

5 КАНАЛ

Четверг, 17 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОБРОЕ УТРО', 'КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА', 'ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like '17.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ', 'ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НТВ УТРОМ', 'ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА', 'СЕГОДНЯ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НТВ УТРОМ', 'ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА', 'СЕГОДНЯ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ЕВРОНЬЮС', 'НАБЛЮДАТЕЛЬ', 'ПЕРРИ МЭЙСОН'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ПОЛИГЛОТ. ФРАНЦУЗСКИЙ С НУЛЯ ЗА 16 ЧАСОВ!', 'ПИСЬМА ИЗ ПРОВИНЦИИ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС', 'УТРЕННЕЕ ШОУ "ТЭЦ-3"'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ', 'УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ'.

СТС «БАЙКАЛ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЕРЕДИНА ЗЕМЛИ', 'ЗУРХАЙ'.

НТВ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ', 'УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ'.

5 КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НОЧНОЙ КАНАЛ НА ТИВИКОМЕ', 'ДОБРОВольцы'.

Пятница, 18 ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОБРОЕ УТРО', 'КОНТРОЛЬНАЯ ЗАКУПКА', 'ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like '17.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ', 'ТАЙНЫ ИНСТИТУТА БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НТВ УТРОМ', 'ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА', 'СЕГОДНЯ'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ЕВРОНЬЮС', 'НАБЛЮДАТЕЛЬ', 'ПЕРРИ МЭЙСОН'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'Я ЛЮБЛЮ', 'ПРОВИНЦИАЛЬНЫЕ МУЗЕИ', 'СЕКРЕТНЫЕ ПРОЕКТЫ'.

ТИВИКОМ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС', 'УТРЕННЕЕ ШОУ "ТЭЦ-3"'.

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'ДОМ-2. LIVE', 'ИНТЕРНЫ', 'РЕАЛЬНЫЕ ПАЦАНЫ'.

СТС «БАЙКАЛ»

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЕРЕДИНА ЗЕМЛИ', 'ЗУРХАЙ'.

НТВ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'СЧАСТЛИВЫ ВМЕСТЕ', 'УЛАН-УДЭ: ИНСТРУКЦИЯ'.

5 КАНАЛ

Table with 2 columns: Time and Program Name. Includes programs like 'НОЧНОЙ КАНАЛ НА ТИВИКОМЕ', 'МОМЕНТ ИСТИНЫ'.

Суббота, 19

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'НОВОСТИ', 'СТЕЖКИ-ДОРОЖКИ', 'ИГРАЙ, ГАРМОНЬ ЛЮБИМАЯ!'.

«РОССИЯ»

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'ВЕСТИ-БУРЯТИЯ', 'ВОЕННАЯ ПРОГРАММА', 'ПЛАНЕТА СОБАК'.

КУЛЬТУРА

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'АГЕНТ ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ', 'СМОТР' (0+), 'СЕГОДНЯ'.

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'ТЕРМИНАЛ', 'ХРАНИТЕЛЬ', 'АРИГ УС', 'ЕВРОНЬЮС'.

АРИГ УС

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'БИБЛЕЙСКИЙ СЮЖЕТ', 'НА ПОДМОСТКАХ СЦЕНЫ', 'ВАСИЛИЙ ВАСИЛЬЕВИЧ МЕРКУРЬЕВ'.

ТИВИКОМ

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'МИЛЛИОН В БРАЧНОЙ КОРЗИНЕ', 'ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС' (16+), 'АФИША' (6+).

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'COMEDI WOMAN' (16+), 'КОМЕДИ КЛАБ' (16+), 'БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ' (16+).

СТС «БАЙКАЛ»

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'СЕРЕДИНА ЗЕМЛИ' (12+), 'ЗУРХАЙ', 'УТРАТА' (12+), 'ФАВОРИТ'.

НТВ

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'ЧАПЛИН' (6+), 'СМЕШАРИКИ', 'МЕСТНОЕ ВРЕМЯ НА СТС-БАЙКАЛ' (0+).

5 КАНАЛ

Table with TV schedule for the first channel on Saturday, 19. Columns include time slots and program titles like 'ВЭЛИАНТ', 'ОДНАЖДЫ В СКАЗКЕ', 'ПЛОХИЕ ПАРНИ'.

Воскресенье, 20

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'НОВОСТИ', 'ДВОЙНОЙ ОБГОН', 'СЛУЖУ ОТЧИЗНЕ!'.

«РОССИЯ»

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'ОХОТА НА ЛИС', 'ВСЯ РОССИЯ', 'САМ СЕБЕ РЕЖИССЕР'.

КУЛЬТУРА

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'ДАЧНЫЙ ОТВЕТ' (0+), 'ВЕРСИЯ', 'ТАИНСТВЕННАЯ РОССИЯ' (16+).

АРИГ УС

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'ЕВРОНЬЮС', 'ОБЫКНОВЕННЫЙ КОНЦЕРТ' С ЭДУАРДОМ ЭФИРОВЫМ.

ТИВИКОМ

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'ДУЭНЬЯ', 'СТО ВОПРОСОВ К ВЗРОСЛОМУ: АЛИНА КАБАЕВА' (12+).

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'МЕХАНИК', 'КОМЕДИ КЛАБ' (16+), 'ДОМ-2. ГОРОД ЛЮБВИ' (16+).

СТС «БАЙКАЛ»

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'РАДАР-СПОРТ' (6+), 'ВКУСНО' (12+), 'ДОМАШНИЙ ЗООПАРК' (0+).

НТВ

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'МЕТЕОМИКС НА СТС-БАЙКАЛ' (0+), 'ПИНГВИНЫ' (0+), 'СМЕХ И ГОРЕ У БЕЛА МОРЯ' (0+).

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'ТЕХНИЧЕСКИЙ ПЕРЕРЫВ', '5 КАНАЛ'.

5 КАНАЛ

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'ПРИСТАВЫ', 'ВИРТУОЗЫ ПОЛИТИЧЕСКОГО СЫСКА'.

Table with TV schedule for the first channel on Sunday, 20. Columns include time slots and program titles like 'М/Ф (0+)', 'СЕИЧАС'.

Местная религиозная организация шаманов «ТЭНГЭРИ»

Местная религиозная организация шаманов «Тэнгэри» была создана в 2002 году. Основными целями создания нашей организации являются: возрождения религиозных шаманских традиций и обычаев бурятского народа, проведения шаманских обрядов, ритуалов и молебнов, помощь людям в решении их насущных проблем, повышения уровня духовности народов Бурятии, сохранения и развития культурного наследия республики.

График проведения обрядов

Table with columns: Название обряда, Январь, Февраль. Rows include: Бурхан Сагаан гарбал, Арын 13 ноёд, Дархан Тэнгэри, Хиһаан Улаан Тэнгэри.

С уважением, председатель правления, к.п.н. Б.Ж.ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

МОНГОЛОЙ ТЕЛЕВИДЕНИ ОРОН ДАЯАР

Ддэштв гэнэн компани Ази даяар Монголой телевизийн 40 гаран сувгууды, тийхэдэ англи, герман, ород, хятад хэлэтэй DW-Asien, Outdoor TV, Bloomberg TV, Yvэр Монгол ТВ, Одон ТВ, SupremeMaster, Australia TV, Дом Кино, Музыка, Телекафе, CCTV-5, Шанхай, Бээжин гэхэ мэтэ каналууды үзүүлжэ байдаг томохон эмхи юм.

Продаю 2-комнатную благоустроенную квартиру по ул. Боевой, 1 этаж, есть подполье, с/у совмещенный, большой, ухоженная, домофон, кабельное, Интернет. Тел.: 8-924-45-18-947.

Срочно сниму дом, комнату в малосемейке или полублагоустроенную квартиру. Недорого. Тел.: 63-80-88.

ВОЗРАСТНЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ В ТЕЛЕПРОГРАММЕ

В телепрограмме с 27 августа, согласно ФЗ от 29.12.2010 «О защите детей от информации, причиняющей вред их здоровью и развитию», вступающему в силу с 1 сентября 2012 года, будут присутствовать знаки о возрастных ограничениях:

Table with columns: 0+ - от 0 до 6 лет, 6+ - от 6 до 12 лет, 12+ - от 12 до 16 лет, 16+ - от 16 до 18 лет, 18+ - старше 18 лет.

2013 оной Могой жэлэй зурхай

ТУУЛАЙНУУД, МҮНГӨӨ ГАМНАГТЫ

ХУЛГАНА ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. 2013 ондо шэнэ шийдхэбэринүүдые абаханаа урид тон найнаар бодожо үзэгты, ехэ анхаралтай байгты. Хулгана жэлтэйшүүл мүнгэ зөөриез алдажа, мүн үбдэжэ болохот. Тиимэһээ бээе шанга баряад, бээдээ найданги байгты, тиигэбэлтнай жэлэй һүүл багаар Танда зол жаргал дахинаа бусаха.

ҮХЭР ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Мүнгэ зөөрин талаар ехэ найн жэл болохо. Зүгөөр суг хүдэлдэг нүхэдтээ арсалдажа, "нүхэрэйтнай" бодото нюур нээгдэхэ. Энэ жэл гэр айл болохо хэрэггүй. Муу ушаралтай дайралдахагүйн тула гэр бүлэдөө үнэн сэхэ байха хэрэгтэй.

БАР ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Тиимэ ехэ амжалта, тиимэ ехэ гарза Могой жэлдэ болохогүй. Бар жэлтэн балай хүндэ хүшэр үбшэндэ нэрбэгдэхгүй, дайралдахагүй. Зүгөөр суг хүдэлдэг нүхэртөө гомдохо. Ямаршые аргын болоо һаа, заабол аяншалгада гараха хэрэгтэй, тиин бээе сэнгээхэ аргатай болохо байна.

ТУУЛАЙ ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Тиимэ ехэ материална талаар амжалта энэ Шэнэ жэлдэ туйлагдахагүй. Ажаһууха газараа, ажаллаха предприятияа нэлгэхэ байна.

Гэр бүлэдэнь гэнтэ гаргашалагдаха ехэ мүнгэн хэрэгтэй болохо байна.

ЛУУ ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Ехэ хашалта, туршалгануудгүйгөөр Луу жэлтэнэй бүхы түсэбүүд бээлүүлэгдэхэ байна. Зүгөөр хубиин шийдхэгдээгүй асуудалнууд ханаагетнай зобоохо, тиин гэр бүлэдөө, нүхэртөө хандуулха анхаралаа мартажа болохот.

МОГОЙ ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Яаралгүй, удаа дараалан дээшээ тушаалаараа гараха хэрэгтэ тааруу жэл, харин гансанта хубилалтануудые хэнэнэй хэрэггүй, таарахагүй байха. Муу ушаралнуудай дайралдахагүйн тула Могой жэлтэн ехэ даамгай сэдхэлтэй, бээе шанга баряад ябаха ёһотой. Тиигэбэл албан хэрэгэй гү, али инаг дуранай харгын хүндэ хүшэр байдал найн тээшээ, түргөөр шийдхэгдэхэ байна.

МОРИН ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Бээдээ найданги, дорюун, хүхюун зандаа, шэнэ олон харилсаа холбоотой ябаха ёһотойт. Тиигэбэлтнай бүхы юумэнтнай урагшатай байха. Нэгэшые хүнтэй бү хэрэлдэгты, бү арсалдагты, муу Танда ханахан зонтоёо эблэрэгты. Хүндэ хүшэр сагта даамгай, амгалан тэнюун байбалтнай, найн, элүүр энхэ байхат, муу юумэнтэй дайралдахагүйт.

ХОНИН ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Шэнэ хани харилсаатай байһанһаа Та олондо мэдээжэ болохо байнат. Нэмэлтэ олзо орошотой болохот. Шэнэ Могой жэлдэ бээе хула табижа, амархада, сэнгэхэдэ болохо байна.

БИШЭН ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Бага сага туршалга, хаалтануудай байбашье, Тан-

да Шэнэ жэл ехэ найн жэл болохо байна. Юуб гэхэдэ, Шэнэ Могой жэл Танда ехэ аша тунатай, тиихэдэ суг хүдэлдэг нүхэдтөө, түрэл гаралдаа тон хэрэгтэй хүн болохот. Тиимэһээ хүн зонтой хөөрэлдэхэдөө, нэгэ бага ама хэлээ бариха, татаха хэрэгтэй байна.

ТАХЯА ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Тахья жэлтэндэ ехэ зол жаргалтай жэл болоно. Тушаалаа дээшэлүүлхэ, тиихэдэ материална талаар ажабайдалаа бэхижүүлхэ жэл болоно. Гэр бүлэдэтнай хабаатай муу ама хэлэнһээ боложо, бага сага хэрүүл гаража болохо. Удаан саг соо аяншалха, ондоо тээшээ ехэ болзор соо ябаха хэрэггүй байна.

НОХОЙ ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Танай ажал ябуулга, шэнэ үзэл бодолнууд бултанай дэмжэлгэдэ хүртэхэ, тиин танай байдал, материална ажабайдал найжарха байна. Тиихэдэ энэ Шэнэ Могой жэл гэр бүлын баярай жэл болохо байна.

ГАХАЙ ЖЭЛТЭЙШҮҮЛ. Ехэ тухашаруу жэл. Ажалай амжалтада инаг дуранай туршалганууд наад ушаруулжа болохо, харин анханһаа ехээр түсэблэгдэн ябалга, аяншалга найн үрэ нүлөө үзүүлхэгүй байна.

Эхэнэрнүүдэй спа-салон

БЭЕДЭЭ, НЮУРТАА, ҮНЭНДӨӨ - ГОЛ АНХАРАЛ

Үбэлэй ута, Рождествогой амаралтын һүүлдэ, январин хүйтэндэ газаа гарахын урда бээе, нюур шарайгаа, гар, хүлөө, үһэ зүһээ найхан, элүүр энхэ, залуу шанартай болгохын тула гэрэйнгээ спа-салон нээхэ ёһотой болонот. Шэнэ жэл угтананай һүүлдэ мүнгөөр хоморшог хадаа эхэнэрнүүд өөртөө бодото анхарал зорюулха ёһотой болоно.

НЮУРАЙ БАГ

Суута американ актриса байһан Мэрилин Монро иимэ нюурай баг – "маска" хэдэг хэн. Нэгэ үндэгэнэй шарые хэрээгээр нязалан худхаад, дээрэһээнь 1 бага халбага оливкын тоһо хээд, баһал худханабди. Дээрэнь 1 бага халбага спирт гү, али архи нэмээд, һайса худхаад, нюур дээрээ 15-20 минута соо "багаараа" хушанабди. Бүлээн уһаар нюураа угаагаад, һүүлдэнь хүйтэн уһаар зайланабди. Энэ маска долоон хоног соогоо 1 дахин хэхэдэ болохо.

ҮНЭНДӨӨ БАГ ХЭРЭГЛЭЭ

В6 түхэлэй витаминай хоёр ампула, В12 түхэлэй хоёр ам-

пула, алоэгой 2 ампула, 2-3 бага халбага репейнэ, мүн касторово тоһо һайса худхаад, угаагдаагүй үһэндөө түрхээд, 40 минута соо байлгатты. Сүлөөтэй байгаа һаа, 1,5 час соо энэ маскаа хэрэглэн баряад, һүүлдэнь шампуняар үһээ угаагаад, һүүлдэнь хатаанабди. Иимэ маска һара соо хэхэдэ, ехэ аша тунатай байха байна.

НҮНЭЙ ВАННА

Амһарта соо 2 литр һү, дээрэһээнь 4 томо халбага зүгын тоһо хээд, 10 минута соо байлгатты. Тиигээд душта ороод, бээе сэбэрлэн угаагаад, ваннынгаа гурбанай нэгэ хуби уһаар дүүргэгты, дээрэнь 1

стакан томо даһна (далайн һаа бүри найн) хээд хайлуулнабди, дээрэһээнь зүгын тоһотой һүеэ хэнэбди. Тиигээд 37 градус дулаан уһатай ванна соо орожо, 10-15 минута соо хэбтэнэбди.

ХҮЛ, ГАРАА СЭБЭРЛЭЭ

Хүлэймнай улануудай зөөлэн байхын тула таз соо дулаан уһа хээд, 3 томо халбага саахар, 2 томо халбага оливкын тоһо нэмэжэ, хүлнүүдээ халуун уурал соо байлганабди. Удаань нидхэрлэгэ (массаж) хэжэ, дулаан оймһо үмдэнэбди.

Олон үдэртэ гэрээ сэбэрлэн гарнуудаа сэбэрлэхын тула 100 грамм гашуун шоколад хайлуулаад, 200 миллилитр зөөхэй (сливки) соо хээд, 20 минута соо гарнуудаа тэрээн соо байлганабди. Тиигэбэлтнай гарнуудтнай сэбэрлэгдэхэ, зааханууд уршалаануудһаа халаха байна. Шэнэ 2013 ондо элүүр энхэ ябахатнай болтогой!

Энэ хуудаһа Бэлигма ОРБОДОЕВА бэлдэбэ.

